

Kennismaken met Lune Baris, de nieuwe uitvaartleidster.

Voor het Kerkblad heb ik een interview gehouden Lune Baris, die in januari van dit jaar de afscheidsdienst van Cor Brandsema begeleidde in de Vermaning. Hieronder haar verhaal.

In de zomer van 2020 – midden in de coronatijd- verhuisden we naar Texel. Mijn man Herman had een baan als leraar Nederlands gekregen op de OSG. Ik was in die tijd vrij om te verhuizen en we begonnen in een huisje in Eierland dat ons door de school was aangewezen. Mijn dochter Flo ging naar de Vrijeschool in Den Burg. Het eerste half jaar was voor ons een proefperiode. Het beviel ons hier zo goed dat we besloten te blijven. We vonden een woning in De Cocksdorp en onze dochter verhuisde naar de basisschool in Oosterend. Voordat ik het wist kreeg ik werk in het Maartenhuis. Het werk in een zorginstelling was nieuw voor mij, maar het verraste mij in positieve zin. Ik werkte in het huis Iona met twaalf mensen met een beperking. Alle mensen zijn toch in verschillende mate zelfredzaam, dat proberen wij te bevorderen. En door een huiselijk sfeer te scheppen komt iedereen beter tot z'n recht.

Hoe mooi ik dat werk ook vind, mijn hart ligt bij het begeleiden en verzorgen van uitvaarten. Daar ben ik ook voor opgeleid. Eerst als creatief therapeute met aandacht voor rouwverwerking en daarna de opleiding bij Meander in combinatie met de praktijk. Bij die opleiding besteden ze extra veel aandacht aan het tegemoetkomen van de verschillende wensen van de mensen. Vervolgens werkte ik van 2019 tot 2020 bij Yarden, tot we naar Texel kwamen.

Mijn vroegste ervaring met de dood was bij een vriend van mijn vader, die bij hen thuis werd opgebaard. Ik ging als 7 jarig kind mee. In hun huis zag ik het 4 jarige dochtertje en sprak haar aan. Ik begreep dat zij haar vader niet meer had gezien sinds zijn overlijden. Ik heb haar toen bemoedigd en verteld dat het helemaal niet eng was. Waarop we samen zijn gaan kijken. Jaren later overleed mijn 11 jarige nichtje Mirjam die in Leeuwarden woonde. Met mijn grootouders, moeder en zus hebben we toen een week lang bij familie gelogeed. We deden alle dingen van de begrafenisvoorbereiding samen. Het was de eerste keer dat ik de gang van de begrafenis in dagen meemaakte. Mijn nichtje Mirjam was bij een noodlottig verkeersongeluk omgekomen en werd opgebaard in haar eigen bed in haar eigen slaapkamer. Hoe verschrikkelijk en hoe pijnlijk en hoe verdrietig het ook was, als je bij Mirjam op haar slaapkamer waakte dan maakte ik toch een soort vrede van haar mee. Het klinkt misschien gek maar ik vond het fijn om af en toe rustig in haar nabijheid te kunnen zijn. Ik heb ook voor het eerst gezien hoe mensen in de dagen na hun dood nog veranderen. En ik heb geleerd hoe belangrijk het is dat je er mensen bij kunt betrekken, ook kinderen.

Het idee om uitvaartbegeleider te worden is pas jaren later gekomen. Toen mijn grootouders in Amersfoort overleden was er een vrouwelijke begrafenisondernemer die ons echt geholpen heeft. Dat kwam omdat ze er anders naar keek en anders met ons omging. Dat viel me op en ik dacht bij mezelf: "Hé ,wat is dat mooi en wat is dat eigenlijk een bijzonder beroep, dat zou ik zelf ook zo willen doen."

Als uitvaartbegeleider sta je midden in het rouwproces. Met het woord rouwproces bedoel ik het verwerken van het verlies. Ik bedoel niet dat het ooit weggaat, maar wel dat je het een plekje kunt geven. In de loop van tijd krijgt het verlies een eigen plaats in je leven. Dat is natuurlijk heel persoonlijk en hangt er helemaal van af hoe en wie je zelf bent en wie de overledene voor je was.

Rouwverwerking gaat niet zomaar; het kost tijd en is hard werken.

Ik onderscheid verschillende soorten verdriet. Je hebt verdriet dat je samen beleeft in een moment van compassie. Dat is een collectief verdriet. Daarnaast heb je ook het verdriet van de onthechting. Dat noem ik het scherpe verdriet. Sommige mensen kunnen daar nog helemaal niet bij, die leven eerst nog in een roes. Het scherpe verdriet veroorzaakt een wond die weer moet dichtgroeien. Alleen gaat dat niet zomaar vanzelf, daarvoor is aandacht, liefde en verzorging nodig. Dat moet je ook zelf doen en daar moet je hard voor werken en daarom is het ook vermoeiend.

Om te beginnen is het een kwestie van overleven. Je moet leren omgaan met een lege plek aan je zijde. Het komt er op aan het verlies een plek te geven en jezelf te verzorgen. In het begin is dat een veel te grote opdracht voor de nabestaanden en het is dan ook geweldig fijn als er mensen naast je staan die je helpen om te overleven. Mensen die je bijvoorbeeld helpen met eten, samen wandelen, of zomaar je even opzoeken zonder je ook maar tot iets te verplichten.

In mijn werk kan ik mensen helpen aan het begin van het rouwproces, direct na het overlijden. Ik probeer het zo te regelen dat de mensen mee kunnen doen, zoals dat het beste bij hun past. Bijvoorbeeld bij de laatste verzorging van het lichaam, het aankleden en het thuis opbaren. En ik wil alle gewaarwordingen in de dagen van leven en dood serieus nemen. Wanneer je die herkent en benoemt, voelen veel mensen de vrijheid om hun eigen ervaring te verwoorden. Dan is het niet langer gek of raar wat ze hebben beleefd of hebben gevoeld. God is voor mij liefde en licht en ik geloof dat alle mensen iets goddelijks hebben.

Omdat mijn telefoonnummer nog niet in het telefoonboek staat geef ik hier: 06 12 20 64 50 en mijn mailadres lunebaris@gmail.com